

T.C.
MERSİN VALİLİĞİ
İl Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-26002637-249-25435
Konu : Koronavirüs Salgını
Ek Tedbirleri

ACELE
18/10/2020

DAGITIM YERLERINE

İlgi : İçişleri Bakanlığının (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) 18.10.2020 tarihli ve 17174 sayılı genelgesi.

Koronavirüs salgınıyla mücadelede kapsamında; Umumi Hıfzıssıhha Kurullarının alınan tedbirlerin uygulanmasına dair durum analizi yapılması, alınan tedbirler ile yürütülen denetim faaliyetleri değerlendirilmesi, 19 Ekim Pazartesi gününden itibaren önümüzdeki 7 gün boyunca genelgede belirtilen 7 ayrı konuda tüm genel denetimlerin yapılması, yeni anons metni, temaslı bildirim ve şehir içi toplu ulaşım sistemleri ile HES entegrasyonu konularında ek tedbirleri içeren genelge ekte gönderilmiştir.

Genelgede belirtilen esaslar doğrultusunda Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27'nci ve 72'nci maddeleri uyarınca Umumi Hıfzıssıhha Kurulu Kararının ivedilikle alınması, uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi ve mağduriyete neden olunmaması, alınan kararlara uymayanlara Umumi Hıfzıssıhha Kanununun ilgili maddeleri gereğince idari işlem tesis edilmesi ve konusu suç teşkil eden davranışlara ilişkin Türk Ceza Kanununun 195'inci maddesi kapsamında gerekli adli işlemlerin başlatılması hususunda;

Bilgi ve gereğini önemle rica ederim.

Süleyman DENİZ
Vali a.
Vali Yardımcısı

EK :

- 1- İlgi Genelge
- 2- Yerel Yönetimlerin Hes Kodu Sorgulama Süreçleri

DAĞITIM :

Gereği:
Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına
Kaymakamlıklara
Mersin İl Emniyet Müdürlüğüne
Mersin İl Jandarma Komutanlığına
Sahil Güvenlik Akdeniz Bölge K.ığına
Mersin İl Sağlık Müdürlüğüne

Bilgi:
Mersin Özel Kalem Müdürlüğüne
Mersin 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğüne
Mersin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne
Mersin Cumhuriyet Başsavcılığına
Mersin İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (0937dW-+ALuo1-EeW8aj-NgU6zd-CKVbwvxx) kodunu yazınız.

Sayı : E-89780865-153-17174
Konu : Koronavirüs Salgını
Ek Tedbirleri

ACELE
18/10/2020

DAĞITIM YERLERİNE

Koronavirüs salgınının etkileri ve vaka artışları tüm Dünyada halen devam etmekte olup özellikle Avrupa kıtasında salgının seyrinde bir yükselme yaşandığı, birçok Avrupa ülkesinde kişilerin toplu olarak bir araya gelmemelerine yönelik yeni tedbirlerin alındığı görülmektedir.

Ülkemizde de koronavirüs salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla içerisinde bulunduğumuz kontrollü sosyal hayat döneminin temel prensipleri olan temizlik, maske ve mesafe kurallarının yanı sıra salgının seyri ve olası riskler göz önünde bulundurularak hayatın her alanına yönelik uyulması gereken ek kurallar ve önlemler belirlenmekte ve uygulamaya geçirilmektedir.

Koronavirüs salgınıyla mücadelede gelinen aşamanın Sağlık Bakanlığı ile birlikte değerlendirilmesi ve Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları üzerine aşağıdaki kararların alınması gerekmektedir.

Buna göre:

1. İl/İlçe Hıfzıssıhha Kurullarının 48 Saat İçerisinde Toplanmasının Sağlanması;

Tüm il ve ilçelerimizde en geç 48 saat içerisinde Umumi Hıfzıssıhha Kurullarının toplanması sağlanacak ve salgınla mücadele amacıyla alınan tedbirlerin uygulanmasına dair **TAKİP, DENETİM, UYARI** ekseninde mevcut durum analiz edilerek, alınan tedbirler ile yürütülen denetim faaliyetleri değerlendirilecektir.

Umumi Hıfzıssıhha Kurulu toplantılarında, salgınla mücadelede kurumsal kapasitenin yükseltilmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların (bilhassa yerel yönetimlerin) takip, denetim ve uyarı sistemine daha fazla katkı sunmalarına yönelik hususların görüşülmesi ve karara bağlanması faydalı olacaktır.

2. 7 Gün 7 Konu 7 Denetim;

19 Ekim Pazartesi gününden itibaren önümüzdeki 7 gün boyunca aşağıda belirtilen 7 ayrı konuda tüm il ve ilçelerimizde genel denetimlerin yapılmasına yönelik gerekli planlama ve uygulamanın eşgüdüm içerisinde en üst seviyede icra edilmesi gerekmektedir.

TARİH	AÇIKLAMA
-------	----------

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (rWUkv5-u4uÜh1-vju4Bk-5b0+Au-tFymc41A) kodunu yazınız.

19 Ekim Pazartesi	Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri başta olmak üzere kafe, restoran gibi yeme içme mekânları
20 Ekim Salı	Şehir içi ve şehirler arası yolcu taşımacılığı yapılan her türlü toplu ulaşım araçları (okul servisleri dâhil) ile havalimanı/gar/otogar gibi yerler
21 Ekim Çarşamba	Organize sanayi bölgeleri başta olmak üzere toplu işçi çalıştırılan fabrika, işletme vb. yerler ile personel servisleri
22 Ekim Perşembe	Tanılı ya da temaslı olması nedeniyle izolasyona tabi tutulan kişiler
23 Ekim Cuma	AVM'ler, cami ve mescitler, halı sahalarda spor tesisleri
24 Ekim Cumartesi	Vatandaşlarımızın kalabalıklar halinde bulunabildikleri kamuya açık alanlar (cadde, sokak, park ve bahçeler, piknik alanları, pazar yerleri, sahiller vb.)
25 Ekim Pazar	Berber/kuaför/güzellik merkezleri, internet kafe/salon ve elektronik oyun yerleri, düğün ve/veya nikâh salonları, lunapark/tematik parklar

Etkinliği ve görünürlüğü en üst seviyede olacak şekilde planlanacak ve uygulanacak denetim faaliyetlerinde, denetim ekiplerinin her bir iş kolu ya da mekânın uzmanlık bilgisi göz önünde bulundurularak ilgili kamu kurum ve kuruluşları (kolluk, yerel yönetimler, il/ilçe müdürlükleri vb.), köy/mahalle muhtarları ile meslek odalarının temsilcilerinden oluşacak şekilde belirlenmesi esastır.

3. Anons ve Duyuruların Etkinliği;

Gerek belediyelerin, il özel idarelerin, kolluk araçlarının sesli duyuru sistemleri ile camilerden yapılan anonslar gerekse diğer iletişim vasıtalarıyla (televizyon, radyo, gazete, sosyal medya gibi) yapılan paylaşımlar sonucunda vatandaşlarımızın özellikle maske kullanma konusundaki telkin veya çağrılara önemli ölçüde riayet ettikleri değerlendirilmektedir. Maske kullanımı konusundaki hassasiyetin aynı şekilde korunmasının yanı sıra fiziki mesafe kuralı konusunda da duyarlılığın artırılması gerekmektedir.

Havaların soğumaya başlamasıyla birlikte kapalı alanlarda yoğunlaşmaların artacağı öngörüldüğünde fiziki mesafe kuralının hayatın her alanında ve tüm mekânlarda uyulması gereken bir kural olduğu, kapalı alanlarda kalabalık şekilde toplanılmasının halk sağlığı açısından risk oluşturduğu ve kapalı yerlerin sık sık havalandırılması gerektiği hususlarının her türlü duyuru vasıtasıyla vatandaşlarımıza hatırlatılması büyük önem taşımaktadır.

Bu amaçla aşağıdaki duyuru metninin yukarıda belirtilen vasıtalarla anons edilmesi sağlanmalıdır.

"Kıymetli vatandaşlarımız;

Salgınla mücadelede maske, temizlik ve mesafe kurallarına uyma konusunda çok dikkatli olmalıyız.

Saygıdeğer hemşerilerimiz,

Sonbahara girdik, kış yaklaşıyor. Özellikle tüm kapalı yerlerde ve yoğunluğun arttığı alanlarda fiziki mesafe kuralı noktasında daha dikkatli olmalıyız. Salgında hepimiz birbirimize karşı sorumluyuz. İnşallah birlikte başaracağız."

4. Temaslı Bildiriminin Önemi;

Salgınla mücadelenin temel unsurlarından birisi olan "filyasyon" çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için tanı konulmuş vatandaşlarımızın yakın dönemde temaslı oldukları kişiler hakkında en doğru bilgiyi eksiksiz şekilde vermeleri son derece önem taşımaktadır.

Covid-19 tanısı konulan kişilerin temaslı oldukları kişilerle ilgili bilgileri eksik/gerçeğe aykırı şekilde vermeleri durumunda gerekli idari ve adli işlemlerin yapılması hususu 24.09.2020 tarihli Bakanlık Genelgemizle Valiliklerimize bildirilmiştir.

Son dönemlerde temaslı bildirim oranlarında düşüş olduğu, birinci derece yakınlar dışında temaslı bildiriminde isteksizlik yaşandığı görülmektedir.

Salgının yayılımının önlenmesi açısından Covid-19 tanısı konulan kişilerin gerçeğe

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (rWUkv5-u4uÜh1-vju4Bk-5b0+Au-tFymc41A) kodunu yazınız.

aykırı, eksik, yanıltıcı beyanlarının tespit edilmesi durumunda Umumi Hıfzıssıhha Kanununun ilgili maddeleri gereğince idari işlem tesis edilmesi ve konusu suç teşkil eden davranışlara ilişkin Türk Ceza Kanununun 206 ncı maddesi kapsamında gerekli adli işlemlerin başlatılması mutlaka sağlanmalıdır.

5. Şehir İçi Toplu Ulaşım- HES Entegrasyonu;

29.09.2020 tarihli Bakanlık Genelgemizle, her türlü şehir içi toplu ulaşım aracıyla (otobüs, metro, metrobüs vb.) yapılan seyahatlerde kullanılmak üzere kişiye özel hale getirilmiş elektronik/akıllı seyahat kart sistemleri ile Sağlık Bakanlığı Hayat Eve Sığar (HES) uygulaması arasında gerekli entegrasyonların sağlanması konusunda gerekli talimat Valiliklerimize gönderilmişti.

Buna rağmen başta büyükşehirler olmak üzere bazı belediyelerce Sağlık Bakanlığı ile HES entegrasyonu sağlanmasına yönelik çalışmaların yeterince hızlı yürütülmediği, uygulamada bazı hususlarda tereddütler yaşandığı görülmektedir.

Şehir içi toplu ulaşım sistemleri ile HES entegrasyonunun sağlanmasına ilişkin temel usul ve esaslara dair hükümler **Ek-1**'de gönderilen çerçevede yürütülmeli ve gerekli entegrasyonlar bir an evvel sağlanmalıdır. Bu konuya ilişkin iş ve işlemlerin genel yürütümü, Bakanlığımız denetim elemanlarınca gerçekleştirilecek olan teftiş veya soruşturmalarda da özellikle takip edilecektir.

Vali ve Kaymakamlarca yukarıda belirtilen esaslar doğrultusunda Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27 nci ve 72 nci maddeleri uyarınca İl/İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurulları kararlarının ivedilikle alınması, uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi ve mağduriyete neden olunmaması, alınan kararlara uymayanlara Umumi Hıfzıssıhha Kanununun ilgili maddeleri gereğince idari işlem tesis edilmesi ve konusu suç teşkil eden davranışlara ilişkin Türk Ceza Kanununun 195 inci maddesi kapsamında gerekli adli işlemlerin başlatılması hususunda;

Bilgi ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Süleyman SOYLU

Bakan

Ek: EK-1: YEREL YÖNETİMLERİN HES KODU SORGULAMA SÜREÇLERİ

Dağıtım:

Gereği:

81 İL VALİLİĞİNE
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞINA
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞINA

Bilgi:

CUMHURBAŞKANLIĞINA
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞINA
SAĞLIK BAKANLIĞINA
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI
BAKANLIĞINA

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (rWUkv5-u4uÜh1-vju4Bk-5b0+Au-tFymc41A) kodunu yazınız.

EK-1

YEREL YÖNETİMLERİN HES KODU SORGULAMA SÜREÇLERİ

Yerel Yönetimler tarafından HES kodu ile risk durumu sorgulama kapsamında öncelikle Sağlık Bakanlığı'na başvurarak protokol işlemlerinin tamamlanması ve sonrasında HES Kodu Sistemlerine entegrasyonun tamamlanması gerekmektedir. HES kodu ile risk durumu sorgulama süreçlerinde Yerel Yönetimler tarafından yapılması gereken işlemler aşağıda sıralanmıştır;

1. Şehir içi toplu ulaşım araçlarından faydalanmak isteyen kişilerin, öncelikle HES kodlarının toplu ulaşım sırasında kullandıkları elektronik/akıllı seyahat kartlarına, kart sahibine ait TC Kimlik Numarası/Pasaport Numarası ve HES Kodu bilgilerinin tanımlanması sağlanacaktır.

2. HES Kodu ile eşleştirilmiş ve anlık sorgulamaya uygun sistemleri olan Yerel Yönetimler için;

a. HES Kodu kayıtlı kişilerden, sadece toplu ulaşım hizmetini almış kişi için anlık olarak HES kodları sorgulanır. "RİSKLİ" olduğu sistem tarafından tespit edilen kişiler Yerel Yönetimler tarafından hiçbir ek bildirim gerektirmeksizin cezai yaptırımlar uygulanmak üzere Sağlık Bakanlığı tarafından otomatik olarak İçişleri Bakanlığına iletilecektir. Yerel yönetimlerin sistemleri tarafından sadece "RİSKLİ" kişilerin toplu ulaşım kullanımına ilişkin detay bilgileri (hat numarası, kullanım zamanı vb.) Sağlık Bakanlığı sistemine ayrıca kaydedilecektir.

3. Yerel yönetimlerin elektronik sistemleri veya altyapıları anlık olarak sorgulamaya uygun değilse veya teknik olarak yetersiz ise;

a. HES Kodu kayıtlı kişiler için, sadece o güne ait toplu ulaşım hizmetini almış kişilerin HES kodları sorgulanır. "RİSKLİ" olduğu sistem tarafından tespit edilen kişiler Yerel Yönetimler tarafından hiçbir ek bildirim gerektirmeksizin cezai yaptırımlar uygulanmak üzere Sağlık Bakanlığı tarafından otomatik olarak İçişleri Bakanlığına iletilecektir.

b. HES kodunun teknik veya herhangi bir sebeple alınmadığı durumlarda, sadece o güne ait toplu ulaşım hizmetini almış kişilerin TC Kimlik Numarası ya da Pasaport Numarası sisteme gönderilir. "RİSKLİ" olduğu sistem tarafından tespit edilen kişiler Yerel Yönetimler tarafından hiçbir ek bildirim gerektirmeksizin cezai yaptırımlar uygulanmak üzere Sağlık Bakanlığı tarafından otomatik olarak İçişleri Bakanlığına iletilecektir.

c. HES kodunun teknik veya herhangi bir sebeple alınmadığı durumlarda TC Kimlik Numarası ya da Pasaport Numarası kişi bazında en fazla günde bir defa kullanım bilgisi ile birlikte Sağlık Bakanlığı sistemlerine gün sonunda elektronik ortamda toplu olarak gönderilecektir. "RİSKLİ" olduğu sistem tarafından tespit edilen kişiler Yerel Yönetimler tarafından hiçbir ek bildirim gerektirmeksizin cezai yaptırımlar uygulanmak üzere Sağlık Bakanlığı tarafından otomatik olarak İçişleri Bakanlığına iletilecektir.

4. Kişiselleştirilemeyen seyahat kartı (TC kimlik/Pasaport ve/veya HES Kodu ile kart bilgilerinin eşleştirilmesi yapılmamış veya teknik olarak yapılamayan) kullanımlarında veya beyan usulü kontrol durumlarında ilgili görevlilerce;

a. Hayat Eve Sığar Mobil Uygulaması üzerinden Vatandaşın HES Koduna ait karekod okutularak risk durumu sorgulanacaktır.

b. Karekod olmadığı durumda vatandaşa ait HES Kodunun Hayat Eve Sığar Mobil Uygulaması üzerinden girilerek risk durumu sorgulanacaktır.

c. Sorgu sonucu "RİSKLİ" çıkan kişilerin toplu ulaşım hizmetinden faydalandırılmayacaktır.

5. Yerel yönetimler tarafından anlık ve/veya gün sonunda toplu ulaşım hizmetini o gün kullanan kişilerin HES kodlarının sorgulanması sonucu sistemin tespit ettiği "RİSKLİ" kişilere uygulanan cezai yaptırımın hangi hat, durak veya kullanım zamanına ait detay bilgilerinin ispat yükümlülüğü yerel yönetimlere ait olacaktır.

6. Vatandaşların kart kişiselleştirme (TC Kimlik Numarası/Pasaport Numarası ve HES Kodu ile kart bilgilerinin eşleştirilmesi), HES Kodu kullanım süreçleri ve HES kodu alım süreçleri (2023 SMS, e-Devlet Kapısı ve Hayat Eve Sığar Uygulaması üzerinden) hakkında yoğun kullanılan yerlerde, duraklarda ve araçlarda görsel (afiş, video, ilan vb.) ve yazılı araçlarla bilgilendirilecektir.

7. İhtiyaç duyulması halinde yerel yönetimler, güncel ve detaylı bilgiye <https://https://hayatevesigar.saglik.gov.tr/> adresinde yer alan "Kurumsal Entegrasyon" bölümünden, hesdestek@saglik.gov.tr e-posta adresinden veya 0850 477 0 477 nolu HES Çağrı Merkezi telefonundan ulaşabilecektir.